

ทรัพย์สินทางปัญญา

รู้ก่อนรักษาสิทธิได้ก่อน

ทรัพย์สินทางปัญญา

หมายถึง ผลงานอันเกิดจากการประดิษฐ์ คิดค้น หรือสร้างสรรค์ของมนุษย์ ซึ่งเน้นที่ผลผลิตของสติปัญญา และความชำนาญ โดยไม่คำนึงถึงชนิดของการสร้างสรรค์ หรือวิธีการแสดงออก ทรัพย์สินทางปัญญาอาจจะแสดงออกในรูปแบบของสิ่งที่จับต้องได้ เช่น สินค้าต่าง ๆ หรือในรูปแบบของสิ่งที่จับต้องไม่ได้ เช่น บริการ แนวคิดในการดำเนินธุรกิจ กรรมวิธีการผลิตทางอุตสาหกรรม เป็นต้น

ทรัพย์สินทางปัญญา แบ่งออกเป็น **2** รูปแบบ

รูปแบบของสิ่งที่จับต้องได้
เช่น รูปทรง ปุ่มกด สี สัน
หน้าตาของสินค้า-ผลิตภัณฑ์ต่างๆ

IDEA

รูปแบบของสิ่งที่จับต้องไม่ได้
เช่น บริการ แนวคิด
กรรมวิธี หรือกระบวนการผลิต
ทางอุตสาหกรรม

ประเภททรัพย์สินทางปัญญา

ในทางสากลทรัพย์สินทางปัญญา แบ่งออกเป็น 2 ประเภท ได้แก่

> ทรัพย์สินทางอุตสาหกรรม แบ่งออกได้ดังนี้

- สิทธิบัตร (Patent)
- เครื่องหมายการค้า (Trademark)
- ความลับทางการค้า (Trade Secret)
- ชื่อทางการค้า (Trade Name)
- สิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ (Geographical Indications)

> ลิขสิทธิ์

TM

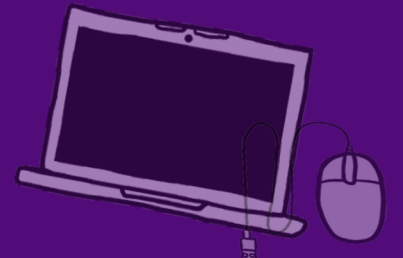

ทำความเข้าใจสิทธิบัตร และ ลิขสิทธิ์

สิทธิบัตร (Patent)

คือ หนังสือสำคัญที่รัฐออกให้เพื่อคุ้มครอง การประดิษฐ์ (Invention) หรือการออกแบบ ผลิตภัณฑ์ (Product) ที่มีลักษณะตามที่กฎหมายกำหนด เป็นสิทธิพิเศษที่ให้ผู้ประดิษฐ์คิดค้น หรือผู้ออกแบบ ผลิตภัณฑ์ มีสิทธิที่จะผลิตสินค้า จำหน่ายสินค้า แต่เพียงผู้เดียว ในช่วงระยะเวลาหนึ่ง

แล้วทราบกันหรือไม่ว่า “สิทธิบัตร” ถือเป็นทรัพย์สิน ทางปัญญาประเภทหนึ่งที่มีความเกี่ยวข้องกับชีวิตของคุณ ไม่ว่าจะ เป็นสิ่งของเครื่องใช้ที่อยู่ในชีวิตประจำวัน ที่เกิดมาจากการประดิษฐ์คิดค้นทั้งสิ้น เช่น กลไกของรถยนต์ ยารักษาโรค พงชั๊กฟอก โทรศัพท์ คอมพิวเตอร์ รวมไปถึงวิธีการในการเก็บรักษา พืชผักผลไม้ไม่ให้เน่าเสียเร็วจนเกินไป เป็นต้น

ทำความรู้จักสิทธิบัตร และลิขสิทธิ์

ลิขสิทธิ์ (Copyright)

คือ สิทธิแต่เพียงผู้เดียวที่จะกระทำการใดๆ
เกี่ยวกับงานที่ผู้สร้างสรรค์ได้ริเริ่มโดยการ
ใช้สติปัญญา ความรู้ ความสามารถ
และความอุทิศสาคะของตนเองในการสร้างสรรค์
โดยไม่ลอกเลียนแบบงานของผู้อื่น ซึ่งงานที่สร้างสรรค์
ต้องเป็นงานตามประเภทที่กฎหมายลิขสิทธิ์ให้คุ้มครอง
ที่สำคัญผู้สร้างสรรค์จะได้รับความคุ้มครอง
ทันทีที่สร้างสรรค์โดยไม่ต้องจดทะเบียน

แล้วงานประเภทไหน..
ที่กฎหมายลิขสิทธิ์
ให้ความคุ้มครอง...?

งานที่กฎหมายลิขสิทธิ์คุ้มครอง ได้แก่ ...

หนังสือ บทความ บทกลอน ท่าเต้น ท่าร้ายรำ

ภาพวาด ภาพถ่าย เนื้อร้อง ทำนองเพลง

วิธีคิดการโอเคะ ภาพยนตร์ รายการโทรทัศน์

สิ่งบันทึกเสียง เช่น เทป ซีดีเพลง เป็นต้น

ความแตกต่างระหว่าง สิทธิบัตร VS ลิขสิทธิ์

หลายคนยังคงสับสนระหว่างคำว่า **สิทธิบัตร** กับ **ลิขสิทธิ์** และยังไม่แน่ใจว่าสิ่งที่ตนเองคิดค้นประดิษฐ์งานชิ้นมานั้น ผลงานของตนอยู่ในข่ายงานศิลปะหรือว่างานประดิษฐ์ และจำเป็นต้องจดสิทธิบัตรหรือว่าลิขสิทธิ์หรือไม่ เพราะถ้าหากมองเผินๆ ทั้งสองคำนี้อาจดูจะคล้ายกัน แต่ในความเป็นจริงแล้ว มีความแตกต่างกัน ดังนี้

สิทธิบัตร

1. ต้องยื่นคำขอ
2. ต้องจดทะเบียน
3. ต้องมีการตรวจสอบ
4. ระยะเวลาคุ้มครอง 10 ปี และ 20 ปี
5. ต้องเสียค่าธรรมเนียม

ลิขสิทธิ์

1. ผลงานถูกคุ้มครองโดยอัตโนมัติ
2. ไม่ต้องจดทะเบียน
3. ไม่ต้องมีการตรวจสอบ
4. ระยะเวลาคุ้มครอง 50 ปี
หลังผู้สร้างสรรค์เสียชีวิต
5. ไม่ต้องเสียค่าธรรมเนียม

ทำไม...เราจึงจำเป็นต้องจดสิทธิบัตร

จะว่าไป “สิทธิบัตร” ก็เปรียบเสมือนอาวุธของนักประดิษฐ์ ตามความเข้าใจของคนโดยทั่วไป การจดสิทธิบัตร กระทำขึ้นก็เพื่อเป็นการป้องกันมิให้ ผู้อื่น นำแนวคิดของเราไปทำการใดๆ ในเชิงพาณิชย์ แต่พวกเราทราบหรือไม่ว่า การจดสิทธิบัตรยังมีความสำคัญอื่นๆ ที่น่าสนใจ ได้แก่

- o เป็นกลไกสำหรับคุ้มครองเทคโนโลยี ผลิตภัณฑ์ และธุรกิจ ป้องกันมิให้ถูกผู้อื่นละเมิด หรือถูกกล่าวหาว่าไปละเมิดผู้อื่น
- o เป็นเครื่องมือในการเจรจาต่อรอง หรือสร้างพันธมิตรทางธุรกิจและเทคโนโลยี
- o เป็นเครื่องมือในการเผยแพร่เทคโนโลยี
- o เป็นเครื่องมือในการส่งเสริมการลงทุน เพื่อสร้างความเชื่อมั่นให้กับบริษัทต่างชาติที่เข้ามาร่วมทุน
- o ช่วยปรับปรุงคุณภาพของผลิตภัณฑ์ ให้มีการพัฒนา ทำให้เกิดการแข่งขันมากขึ้น ส่งผลให้ราคาถูกลง สินค้ามีการส่งออกมากขึ้น

